

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Командно-штабний інститут застосування військ (сил)

Кафедра керівництва військами (силами) в мирний час

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Код ВКБ 13.4

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил)
Статус дисципліни	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	3, 4 семестр (очна форма здобуття освіти); 3, 4 семестри (заочна форма здобуття освіти)
Мова навчання	українська, англійська

**Київ
2023**

Силабус розроблено на основі робочої програми навчальної дисципліни
“МЕТОДИКА МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ”.

Розробники силабусу (науково-педагогічні працівники, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни):

полковник Володимир ХАРАБАРА, кандидат військових наук, доцент, професор кафедри керівництва військами (силами) в мирний час командно-штабного інституту застосування військ (сил), тел. 271-03-75, email: Kvsm@nuon.org.ua;

полковник Дмитро ВІНОКУРОВ, доктор філософії, старший викладач кафедри керівництва військами (силами) в мирний час командно-штабного інституту застосування військ (сил), тел. 271-03-75, email: Kvsm@nuon.org.ua.

Силабус навчальної дисципліни розглянутий на засіданні кафедри керівництва військами (силами) в мирний час

Протокол від “ ____ ” _____ 2023 року № ____.

Начальник кафедри керівництва військами (силами)
в мирний час
полковник

“ ____ ” _____ 2023 року

Григорій ТІХОНОВ

1. Обов'язки науково-педагогічних працівників, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни, і здобувача, який вивчає цю навчальну дисципліну

Науково-педагогічні працівники, які беруть участь у викладанні навчальної дисципліни, повинні сформувати у слухачів спеціалізовані концептуальні знання про порядок організації та методичку проведення заходів мобілізаційної підготовки в органах військового управління та військових частинах з урахуванням уроків воєнних конфліктів сучасності, досвіду російсько-української війни та майбутнього операційного середовища, а також вміння і навички, необхідні при вирішенні складних проблем оперативного рівня з питань організації та проведення заходів мобілізаційної підготовки шляхом розроблення документів для проведення заходів індивідуальної та колективної підготовки в органах військового управління та військових частинах.

Консультації відбуваються щосереди, 15.00-17.00 (каб. 1/349, 1/358 в 1 навчальному корпусі, КШЗВ(с)); он(off)-лайн-консультації через платформу дистанційного навчання в рамках навчальної дисципліни.

2. Анотація (передумови для вивчення дисципліни)

Передумовами вивчення навчальної дисципліни “Методика мобілізаційної підготовки” є опанування таких початкових дисциплін: ПО 5 – Генерація військ; ВКБ 13.2 – Мобілізаційна робота у Збройних Силах України.

Навчальна дисципліна за вибором закладу вищої освіти. Дисципліна досліджує теоретичні та практичні питання організації та проведення заходів мобілізаційної підготовки в військових організаційних структурах в мирний та воєнний час. Викладені загальні питання щодо порядку організації та методички проведення заходів мобілізаційної підготовки в військових організаційних структурах. Визначені проблемні питання та шляхи їх вирішення щодо порядку організації та проведення заходів мобілізаційної підготовки в військових організаційних структурах. Зосереджено увагу на особливостях підготовки та методичці проведення заходів мобілізаційної підготовки в системі індивідуальної та колективної підготовки в військових організаційних структурах. Розглянуто досвід проведення заходів в угрупованнях під час російсько-української війни. Розкриті питання порядку планування під час проведення спільних штабних мобілізаційних тренувань та командно-штабних мобілізаційних навчань.

3. Структура навчальної дисципліни

(очна форма здобуття освіти)

№ з/п	Всього годин	з них		Півріччя (курс навчання), номери та назва тем
		Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5
	54	18	36	I півріччя 2 курсу
1.	54	18	36	Тема 1. Мобілізаційна підготовка органів військового управління та військових частин.
	66	22	44	II півріччя 2 курсу
2.	30	10	20	Тема 1. Мобілізаційна підготовка органів військового управління та військових частин.
3.	30	10	20	Тема 2. Особливості мобілізаційної підготовки територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.
4.	6	2	4	Залік
Всього за навчальну дисципліну	120	40	80	Л – 2 год., КС – 2 год., ГЗ – 8 год., ПЗ- 26 год., З – 2 год.

(заочна форма здобуття освіти)

№ з/п	Всього годин	з них		Півріччя (курс навчання), номери та назва тем
		Аудиторних годин	Самостійна робота	
1	2	3	4	5
	120	32	88	2 курс
	22	16	6	III настановчий збір
1.	22	16	6	Тема 1. Мобілізаційна підготовка органів військового управління та військових частин.
	72		72	III міжзборовий період
2.	72		72	Тема 1. Мобілізаційна підготовка органів військового управління та військових частин.
	26	16	10	Підсумково-випускний збір
3.	4	4		Тема 1. Мобілізаційна підготовка органів військового управління та військових частин.
4.	18	10	8	Тема 2. Особливості мобілізаційної підготовки територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.
5.	4	2	2	Залік
Всього за навчальну дисципліну	120	32	88	Л – 2 год., КС – 2 год., ГЗ – 8 год., ПЗ – 18 год., З – 2 год.

Робочою програмою навчальної дисципліни виконання індивідуальних завдань не передбачено.

4. Система оцінювання (форми поточного та підсумкового контролю та засобів діагностики результатів навчання)

Впродовж навчання проводяться такі види контролю:

Вид контролю	Призначення
Поточний контроль	Проводиться науково-педагогічним працівником, який проводить навчальне заняття з метою перевірки готовності слухачів до заняття, забезпечення зворотного зв'язку та управління навчальною мотивацією слухачів.
Тематичний	Проводиться з метою перевірки ефективності формування знань, умінь, навичок слухачів, використання їх на практиці, стимулювання навчальної діяльності слухачів, формування у них прагнення до самоосвіти при вивченні конкретної теми. Дозволяє вимагати від слухачів самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими навчальними дисциплінами освітньо-професійної програми.
Самоконтроль	Призначений для самостійної перевірки слухачами, ступеня засвоєння навчального матеріалу з навчальної дисципліни (теми, заняття).
Підсумковий	Проводиться по закінченні навчальної дисципліни з метою перевірки ступеня засвоєння навчального матеріалу та набуття освітніх та професійних компетентностей слухачами відповідно до навчального плану та робочої програми навчальної дисципліни.

Формами контролю знань є: усне опитування, спостереження за діяльністю слухачів, письмовий, практичний.

Поточний контроль проводиться під час усіх видів занять у формах: усного опитування, письмової експрес-літучки, спостереження за діяльністю слухачів. Засоби поточного контролю: контрольні питання, індивідуальні завдання.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання на кафедрі та в університеті загалом складається із суми балів, отриманих за виконання індивідуальних завдань, участі в обговоренні навчальних питань, контрольних заходів тощо (передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та планами навчальних занять) за 100-бальною шкалою та національною шкалою і становить:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Рівень навчальних досягнень
	для екзамену (заліку), курсового проєкту (роботи), захисту військового стажування, навчальної практики за військовим спрямуванням	
90 - 100	5 (відмінно)	"відмінно"
80 - 89	4 (добре)	"дуже добре"
65 - 79		"добре"
55 - 64	3 (задовільно)	"задовільно"
50 - 54		"достатньо"
1 - 49	2 (незадовільно)	"незадовільно", з можливістю повторного складання

5. Політика кафедри (університету, інституту, курсу)

Система вимог науково-педагогічних працівників перед здобувачами освіти щодо:

Академічної доброчесності

а. Здобувачі освіти під час вивчення навчальної дисципліни повинні керуватися Кодексом про академічну доброчесність в університеті, затвердженого наказом начальника Національного університету оборони України від 22 березня 2022 року № 99;

б. У випадку виявлення порушення слухачем правил, зазначених у Кодексі про академічну доброчесність в університеті, науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради інституту державного військового управління питання щодо доцільності подальшого навчання слухача в Національному університеті оборони України.

Комунікації

с. Здобувачі освіти повинні вчасно представляти (розміщати на платформі дистанційного навчання) виконані завдання, визначені науково-педагогічними працівниками під час навчальних занять. У випадку неможливості своєчасного виконання завдання здобувач повинен завчасно повідомити про це науково-педагогічного працівника із зазначенням причин, які завадили виконанню.

д. По завершенню вивчення кожної теми, а також наприкінці вивчення навчальної дисципліни здобувач проходить анкетування на платформі дистанційного навчання з метою виявлення переваг та недоліків навчального матеріалу, методики викладання тощо.

Перескладання поточного та підсумкового контролю

е. Перескладання **поточного** контролю здійснюється здобувачем у випадку отримання ним оцінки "незадовільно" з можливістю повторного складання (1-49 балів), або у випадку, коли здобувач бажає покращити попередні результати складання поточного контролю.

ф. Якщо слухач тричі протягом вивчення навчальної дисципліни під час складання **поточного** контролю отримав оцінку "незадовільно", то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради інституту питання про доцільність навчання даного здобувача у

Національному університеті оборони України.

g. Перескладання **підсумкового** контролю здійснюється у випадку отримання здобувачем оцінки “незадовільно” з можливістю повторного складання (1-49 балів).

h. Якщо здобувач під час перескладання **підсумкового** контролю вдруге отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд засідання кафедри питання про надання можливості даному здобувачу повторного перескладання підсумкового контролю. На повторне перескладання до складу комісії залучаються представники керівництва інституту державного військового управління.

i. Якщо здобувач під час другого повторного перескладання **підсумкового** контролю втретє отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **інституту** питання про доцільність навчання даного здобувача у Національному університеті оборони України. У разі прийняття рішення про наступне перескладання, до складу комісії залучаються заступник начальника університету з навчальної роботи, або представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності університету.

j. Якщо здобувач під час третього повторного перескладання підсумкового контролю знову отримав оцінку “незадовільно”, то науково-педагогічні працівники мають право виносити на розгляд вченої ради **університету** питання, щодо доцільності подальшого навчання даного здобувача у стінах Національного університету оборони України.

k. Якщо за результатами складання **підсумкового** контролю здобувач отримав **позитивну** оцінку (50-99 балів), перескладання **не допускається**.

Оскарження результатів оцінювання

l. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час поточного чи підсумкового контролю його оцінка була занижена науково-педагогічними працівниками, він має право у той же день звернутися до начальника кафедри з проханням про перескладання. У цьому випадку начальник кафедри повинен очолити комісію, до якої входить голова попередньої комісії (науково-педагогічний працівник), який приймав участь у проведенні поточного чи підсумкового контролю.

m. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була вдруге занижена комісією кафедри, то він має право у той же день звернутися до начальника інституту державного військового управління з проханням про перескладання. У цьому випадку начальник інституту повинен очолити роботу комісії, до якої також входить начальник кафедри оперативного мистецтва.

n. Якщо здобувач переконаний у тому, що під час повторного перескладання поточного чи підсумкового контролю його оцінка була втретє занижена вже комісією інституту, то він має право у той же день звернутися до заступника начальника університету з навчальної роботи з проханням про

перескладання. У цьому випадку заступник начальника університету з навчальної роботи повинен призначити дату перескладання, склад комісії, до якої входитимуть начальник інституту державного військового управління, кафедри оперативного мистецтва, представники науково-методичного центру організації та провадження освітньої діяльності, та за можливості очолити роботу зазначеної комісії.

Відвідування навчальних занять

о. Здобувач повинен вчасно прибувати на заняття та бути на своєму навчальному місці не пізніше ніж за 1 хв. до початку заняття.

6. Анкетування

Анкета з оцінювання якості викладання навчальної дисципліни та надання відгуків про науково-педагогічних працівників буде запропонована після складання заліку.

7. Очікувані результати навчання

За результатами вивчення навчальної дисципліни “Методика мобілізаційної підготовки” слухачі повинні набути сукупність військово-спеціальних компетентностей:

Компетентності (за фахом)	здатність до організації та проведення заходів мобілізаційної підготовки у військових організаційних структурах Збройних Сил України.
Програмні результати навчання (за фахом)	застосовувати отримані знання та уміння в організації і проведенні заходів мобілізаційної підготовки в загальній системі підготовки Збройних Сил України.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (зі змінами).
2. Наказ Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 28.03.2002 року “Про затвердження настанови з мобілізаційної підготовки Збройних Сил України”.
3. Зразки форм документів до Наставови з мобілізаційної підготовки Збройних Сил України. (*Альбом 1,2,3*).
4. Директива ГК ЗС України “Про організацію підготовки Збройних Сил України у 2023 навчальному”.
5. Наказ Начальника ГУП ЗС України від 05.02.2020 №17 “Про введення в дію стандарту фахової підготовки та довідкового матеріалу до нього за предметом навчання “Мобілізаційна підготовка”:

- для генералів (адміралів) офіцерів сержантів та працівників ЗС України ТЦКСП;
- для офіцерів штабів з'єднань, військових частин (підрозділів) та установ ЗС України, які за функціональним призначенням включені до складу “СН”;
- для офіцерів штабів з'єднань, військових частин (підрозділів) та установ ЗС України, які за функціональним призначенням включені до складу “Сил резерву”;
- для офіцерів штабів з'єднань, військових частин (підрозділів) та установ ЗС України, які за функціональним призначенням включені до складу “Сил негайного реагування”;

Допоміжна література

1. Методика підготовки з мобілізаційних питань у ЗС України. навч. посіб./колектив авторів; заг.: - К НУОУ ім.Івана Черняховського 2018. – 121 с.
2. Повсякденна діяльність військових організаційних структур: підручн. / колектив авторів. – К. : НУОУ , 2023. – 452 с..
3. Досвід повсякденної діяльності Збройних Сил України в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України: навч. посібник. / колектив авторів. – К. : НУОУ, 2023. –124 с.
4. Збірник №8 Матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-Української війни. Розділ 4. Досвід та уроки проведення в Україні заходів мобілізації у 2022 році (с. 233-272). Київ : ГШ ЗС України, 2022. – 515 с..
5. Збірник №8 Матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-Української війни. Розділ 4. Досвід та уроки проведення в Україні заходів мобілізації у 2022 році (с. 222-261). Київ : ГШ ЗС України, 2022. – 484 с.

Інформаційні ресурси у мережі Інтернет

1. Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України, режим доступу: <https://www.mil.gov.ua/>.
2. Офіційний веб-сайт Національного університету оборони України, режим доступу: <https://nuou.org.ua/>.